

نیوده قانون کیفری از این نظر مزاحم است که در شرایط عادی به اندازه کافی پیش بینی نکرده این شخص بی احتیاط است نه تبه کار چنانچه از تمامی اراده خود استفاده میکرد از وقوع حادثه جلوگیری میشد بالاخره قسم سوم از مجرمین ماده ۱۵ در نظر گرفته که آن جرم شبه عمد است که اختلاف در نتیجه حاصله از جرم میباشد مسئولیت و مقررات مواد ۲۴ به بعد در شماره آینده مورد دقت واقع خواهد شد.

دکتر محمد شاهکار

کیفری بطور حتم باید حاوی نکات سه گانه که در بالا ذکر شده باشند

برای اینکه فرد بزهار در خور کیفر باشد باید مجرم تشخیص داده شده و جزائاً مسئول باشد یکوقت علت مسئولیت اینست که عامل جرم اراده ارتکاب بزدر داشته و نتایج عمل خود را خواسته است و ممکن است علت مسئولیت این باشد که عامل جرم اراده خود را برای جلوگیری از پیش آمد آن گناه بکار نبرده باشد عمل با ترک آنرا مرتکب شده لیکن به نتایج و عواقب او مایل

شرایط تشکیل عقد نکاح

مقایسه بین حقوق ایران و فرانسه و فقه اسلامی

شرایط ضمن العقد

مقدمه و تقسیمات

در مورد شرایطی که میتوان ضمن عقد نکاح پیش بینی نمود ممکن است دو قاعده مختلف را تحت بررسی قرار داد که یکی در حقوق ایران و دیگری در حقوق فرانسه معمول است.

طبق قانون فرانسه کلیه شرایطی که ناظر به تجدید یا تعلیق آثار عقد نکاح باشد باطل است - بعبارت دیگر همینکه تراضی در حضور مأمور آمار و ثبت احوال حاصل شد فوراً کلیه آثار عقد نکاح ایجاد شده و نادم. مرگ احد زوجین و یا انحلال عقد در اثر صدور حکم دادگاه ادامه خواهد داشت - از طرف دیگر چون مطابق قانون فرانسه موارد انحلال عقد نکاح محدود است نمیتوان بدخواه موارد دیگری هم ضمن عقد پیش بینی نمود - پس معلوم گردید که در حقوق فرانسه اصل اینست که تعیین مدت برای نکاح و نیز پیش بینی مواردی برای انحلال آن ممنوع میباشد ولی در حقوق ایران قاعده

دیگری مورد قبول واقع شده.

اصولاً میتوان همه گونه شرطی ضمن عقد نکاح قید نمود مثلاً ممکن است انحلال آنرا در انقضاء مدت معینی پیش بینی کرد «نکاح منقطع» و حتی قید موارد انحلال عقد در غیر صورتی که قانون نگذار منظور کرده مانعی ندارد - پس اصل در نکاح صحت کلیه شرایط ضمن - العقد میباشد و این معنی از ماده ۱۱۹ قانون مدنی ایران استنباط میشود.

ماده نامبرده در عین حال که اصل صحت شرایط ضمن العقد را قبول نموده استثنائی نیز قائل شده که بدان وسیله میتوان شرط صحیح را از شرط فاسد تشخیص داد ضمناً لازم است بر این دو قسم شرط نوع دیگری نیز اضافه نمود که عبارت از شرایط صحیحه ضروری باشد پس شرایط ضمن العقد بر سه نوع است:

۱- شرایط صحیحه اختیاری

۲- شرایط ممنوعه

۳- شرایط صحیحۀ اجباری

۱. شرایط صحیحۀ اختیاری

در حقوق ایران راجع باحکام مربوطه به عقود اصل صحت جاری و مورد استناد واقع میشود - بنابراین قاعده کلیه شرایط ضمن عقد نکاح صحیح میباشد - این معنی از ماده ۱۱۱۹ قانون مدنی ایران استنباط میشود که میگوید:

«طرفین عقد ازدواج میتوانند هر شرطی که مخالف با مقتضای عقد مزبور نباشد در ضمن عقد ازدواج یا عقد لازم دیگر بنمایند.»

حال باید دید شرایط صحیحۀ یعنی شرایطی که با مقتضای عقد نکاح موافقت دارند کدامند؟ - ماده ۱۱۹ چند مثالی ذکر نموده و مواد ۱۰۶۹ و ۱۰۸۳ و ۱۱۲۸ نیز شرایط دیگری را پیش بینی نموده اند:

۱- شرط خیار فسخ نسبت بمهر جائز است مشروط بر اینکه مدت آن معلوم باشد پس از اخذ بخیار فسخ مثل این خواهد بود که اصلاً مهر ذکر نشده باشد (قسمت اخیر ماده ۱۰۶۹ قانون مدنی ایران).

۲- برای پرداخت تمام یا قسمتی از مهر ممکن است مدتی پیش بینی کرده یا اقساطی قرار داد. (ماده ۱۰۸۳ قانون مدنی ایران)

۳- ممکن است در عقد نکاح شرایطی که مربوط بصفات شخصیه زوجین باشد ذکر نمود عدم وجود یکی

از آن صفات در احد زوجین موجب حق فسخ برای دیگری خواهد بود (ماده ۱۱۲۸ قانون مدنی ایران)

۴- طرفین میتوانند مقرر دارند که در موارد ذیل زن حق دارد خود را مطلقه سازد:

اگر شوهر زن دیگری اختیار کند

اگر شوهر در مدت معینی غائب شود

اگر شوهر نفقه ندهد.

اگر شوهر نسبت بحیات زن سوء قصد کند

اگر در اثر بد رفتاری شوهر زندگی زناشویی غیر

قابل تحمل گردد «ماده ۱۱۱۹ قانون مدنی ایران»

آنچه که از چهار فقره شرایط نامبرده استنباط

میشود اینست که در حقوق ایران زوجین حق دارند مواردی

برای فسخ عقد نکاح و یا طلاق پیش بینی نمایند ولی در

حقوق فرانسه این قبیل شرایط بکلی ممنوع است زیرا

موارد طلاق در خود قانون پیش بینی شده و تعیین آن

در اختیار زوجین نمیباشد. ضمناً باید دانست که در

حقوق ایران هر شرط فسخی جائز نیست و بطوریکه

بعدها خواهیم دید بعضی از شرایط را قانون گذار منع

نموده است.

II شرایط ممنوعه

«موکول بشماره آینده میگردد»

دکتر دادوند